

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAM KOMISIJOS NARIUI**Marošui ŠEFČOVIČIUI****Prekyba ir ekonominis saugumas, institucijų ryšiai ir
skaidrumas****1. Bendroji kompetencija, ryžtas dirbti Europos labui ir asmeninis nepriklausomumas**

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nariu ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakingas? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip ketinate įgyvendinti lyčių aspekto integravimo politiką ir lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtraukti į visas Jūsų postui priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo aspekto integravimą?

Kaip galėtumėte Parlamentą įtikinti, kad esate nepriklausomas? Kaip ketinate užtikrinti, kad Jūsų ankstesnė, dabartinė ar būsima veikla netaps priežastimi abejoti dėl to, ar tinkamai atliekate savo pareigas Komisijoje?

Esu įsitikinęs, kad turiu tinkamą kvalifikaciją ir profesinę patirtį, kad galėčiau prisidėti prie bendrojo Europos intereso.

Jau daugiau nei du dešimtmečius mano profesinė veikla sutelkta į ES reikalus. Esu sukaupęs išsamių žinių apie ES institucijas ir įrodęs savo tvirtą įsipareigojimą įgyvendinti mūsų bendrą Europos projektą. Pirma – būdamas Slovakijos nuolatinis atstovas ES (2004–2009 m.). Vėliau – būdamas už švietimą, mokymą, kultūrą ir jaunimą atsakingas Komisijos narys (2009–2010 m.), dar vėliau – Komisijos pirmininko pavaduotojas, atsakingas už institucijų ryšius ir administravimą (2009–2014 m.), energetikos sąjungą (2014–2019 m.), institucijų ryšius ir perspektyvas (2019–2023 m.) ir šiuo metu eidamas už Europos žaliąjį kursą, institucijų ryšius ir perspektyvas atsakingo Komisijos pirmininko vykdomojo pavaduotojo pareigas.

Vykdydamas visas šias man suteiktas pareigas nuolat stengiausi propaguoti Europos interesus, kartu kurdamas ir skatindamas tvirtus ES institucijų tarpusavio ryšius, visų pirma su Europos Parlamentu.

Ypač didžiuojuosi mūsų iniciatyvomis, kurios labai padėjo stiprinti Europos poziciją ES viduje ir visame pasaulyje, pavyzdžiui, sukurti ES tvirtą pramoninį pagrindą naujoms ir besiformuojančioms švarioms technologijoms; skatinti vykdyti bendrą strateginių prekių, pavyzdžiui, dujų, vandenilio ir ypatingos svarbos žaliavų, pirkimą arba stiprinti ES partnerystę su kaimyninėmis šalimis, pavyzdžiui, užbaigiant po „Brexit“o“ vykusias derybas su Jungtine Karalyste, po kurių parengta 2023 m. ES ir JK Vindzoro sistema.

Taip pat aktyviai dalyvavau Komisijos narių kolegijos diskusijose ir jai priimant sprendimus, ir visada ypač daug dėmesio skyriau tvirtiems tvarumo ir socialiniams aspektams.

Kaip nurodyta mano įgaliojamojame rašte, Europai reikia naujos užsienio ekonominės politikos, kuri skatintų mūsų gerovę ir užtikrintų vienodas sąlygas pasaulio mastu. Todėl, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, sieksiu užtikrinti, kad laisva ir sąžininga prekyba būtų naudinga Europos įmonėms ir vartotojams, plėtodamas tvarias partnerystes visame pasaulyje, modernizuodamas muitų sistemą, laikydamasis ryžtingesnės pozicijos kovojant su nesąžininga konkurencija ir mūsų veiksmuose ekonominiam saugumui skirdamas esminį vaidmenį.

Pagrindiniai principai, kuriais vadovavausi – ir toliau vadovausiuosi – eidamas Komisijos nario pareigas, – tai glaudūs santykiai ir konstruktyvus bendradarbiavimas su Europos Parlamentu.

Ankstesnės kadencijos metu eidamas už institucijų ryšius ir administravimą atsakingo Komisijos pirmininko pavaduotojo pareigas (2009–2014 m.) Komisijos vardu vedžiau derybas su Europos Parlamentu dėl Pagrindų susitarimo.

Dabartinės kadencijos metu, vadovaudamasis Tarpinstituciniu susitarimu dėl geresnės teisėkūros, glaudžiai bendradarbiau su nariais rengiant metinę Komisijos darbo programą ir Bendrą deklaraciją dėl teisėkūros prioritetų. Be to, prižiūrėjau tolesnius veiksmus, susijusius su Parlamento rezoliucijomis, ir užtikrinau, kad Komisija vykdytų SESV 225 straipsnyje nustatytą įsipareigojimą.

Jei būsiu patvirtintas kitos kadencijos Komisijos nariu, sieksiu pasinaudoti šia patirtimi ir toliau stiprinti Europos Komisijos ir Europos Parlamento bendradarbiavimą ir taip padėti didinti demokratinį legitimumą Europoje.

Europos Parlamentas yra labai svarbus išrinktosios Pirmininkės Ursulos von der Leyen vizijai – būti naudingiems ES piliečiams, kaip išdėstyta jos politinėse gairėse ir atspindėta mano įgaliojame rašte. Be kita ko, tai apima skubią mūsų Pagrindų susitarimo peržiūrą ir aktyvesnį bendradarbiavimą dėl 225 straipsnio, prašant Komisijos narių dalyvauti struktūriniame dialoge su Parlamento komitetais dėl šių rezoliucijų, taip suteikiant Parlamentui svarbesnį vaidmenį inicijuojant ir formuojant teisės aktus.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, toliau stiprinsiu lyčių aspekto integravimo politiką. Remsiu pastangas siekti lyčių lygybės mūsų kasdiniame darbe ir dalysiuosi jomis, be kita ko, taikydamas šį principą savo komandai, ir toliau remsiu lyčių aspekto integravimo politiką, kuriai vadovavau per savo ankstesnę pirmininko pavaduotojo, atsakingo už institucijų ryšius ir administravimą (2009–2014 m.), kadenciją.

Taip pat ir toliau esu įsipareigojęs įgyvendinti jaunimo klausimų integravimą, remdamasis savo ankstesnės veiklos rezultatais. Pavyzdžiui, per mano kadencijas Komisijos darbo programose buvo atsižvelgta į Konferencijos dėl Europos ateities – unikalaus forumo, kuriame daug dėmesio skiriama jaunimui, – rekomendacijas. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, toliau laikysiuosi šio įsipareigojimo, be kita ko, rengdamas metinius dialogus jaunimo politikos klausimais, kurių pirmasis įvyks per pirmą šimtą kitos Komisijos kadencijos dienų.

Galiausiai, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, įsipareigoju visada laikytis Sutartyje nustatytų nepriklausomumo, skaidrumo, nešališkumo ir prieinamumo įsipareigojimų.

Būdamas ankstesnės ir dabartinės kadencijos Kolegijos nariu laikiausi visų įsipareigojimų savo institucijai, be kita ko, teikiau ir atnaujinau visas reikalaujamas interesų deklaracijas. Taip pat visapusiškai laikiausi ES sutarčių raidės ir dvasios bei pareigos veikti Europos labui.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, toliau visapusiškai vadovausiuosi Sutarčių raide ir dvasia. Visų pirma, vykdysiu pareigą veikti vadovaudamasis Europos interesais ir nepaisysiu jokios vyriausybės ar bet kurio kito organo nurodymų. Taip pat laikysiuosi Europos Komisijos narių elgesio kodekso ir jo nuostatų dėl interesų konfliktų. Mano interesų deklaracija yra užpildyta ir su ja galima susipažinti viešai, o prireikus padaryti pakeitimų, greitai ją atnaujinsiu.

2. Įsipareigojimų vykdymas ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengę prisiimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengę tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Kaip įrodžiau visą šį laiką dirbdamas Europos Komisijoje, man itin svarbu bendradarbiauti su Europos Parlamentu.

Didelę reikšmę teikiu kolegialumo principui, todėl, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, visapusiškai bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais.

Visų pirma dėsiu pastangas tam, kad, remdamiesi proeuropietišku jėgų konsensu ir palaikydami strateginę partnerystę su Europos Parlamentu, galėtume sukurti patikimas politikos priemones. Manau, kad vienybė – didžiausias mūsų turtas.

Tikras ir veiksmingas institucijų bendradarbiavimas yra ypač svarbus tam, kad ES institucinė sistema veiktų, o ES sprendimų priėmimo sistema būtų legitimi. Jis grindžiamas pagrindiniais principais, išdėstytais išrinktosios Pirmininkės Ursulos von der Leyen politinėse gairėse ir įgaliojamuosiuose raštuose, kaip antai atvirumu, tarpusavio pasitikėjimu ir reguliariu keitimusi informacija, ir aš visapusiškai įsipareigoju šių principų laikytis.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, toliau aktyviai sieksiu stiprinti Komisijos ir Europos Parlamento bendradarbiavimą, visų pirma peržiūrint Pagrindų susitarimą dėl Parlamento ir Komisijos santykių, kad padėčiau stiprinti mūsų bendrą politinę atsakomybę ir dialogą bei padidinti informacijos srautą ir skaidrumą.

Nuolat vadovausiuosi išrinktosios Pirmininkės Ursulos von der Leyen nustatytu tikslu – stiprinti mūsų dialogą su Europos Parlamentu. Atitinkamai vadovausiu pastangoms užtikrinti, kad Komisijos nariai sistemingai dalyvautų atitinkamų komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje.

Esu įsitikinęs, kad kiekvienu politikos formavimo proceso etapu turime dirbti kartu su Europos Parlamentu. Atitinkamai, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, užtikrinsiu, kad mano kompetencijai priklausančiose srityse vykstant kokiems nors svarbiems pokyčiams, būtų įtraukiami ir Europos Parlamento komitetai.

Svaresnis Europos Parlamento vaidmuo inicijuojant ir formuojant teisės aktus

Atsižvelgdamas į išrinktosios Komisijos pirmininkės tęstinį įsipareigojimą skirti Parlamentui svaresnį vaidmenį inicijuojant ir formuojant teisės aktus, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, laikysiuosi mūsų įsipareigojimo reaguoti į Parlamento rezoliucijas pagal SESV 225 straipsnį ir teikti atitinkamus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, visapusiškai laikydamasis proporcingumo, subsidiarumo ir geresnės teisėkūros principų. Padėsiu užtikrinti, kad Komisijos nariai dalyvautų struktūriniame dialoge su Parlamento komitetais dėl šių rezoliucijų. Esame padarę nemažą pažangą vykdydami šį įsipareigojimą dabartinės Komisijos kadencijos metu ir tai suteikia tvirtą pagrindą judėti toliau.

Prekybos ir muitų politika

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, ketinu laikytis visų Sutartyje nustatytų įsipareigojimų, susijusių su prekybos ir muitų politika. Taip pat ketinu reguliariai palaikyti ryšį su atitinkamais Parlamento komitetais, be kita ko, rengdamas specialius informacinius susirinkimus jų nariams.

Ekonominio saugumo srityje užtikrinsiu skaidrumą ir reguliarią bendravimą su Parlamentu dėl atitinkamų pokyčių, susijusių su trimis Europos ekonominio saugumo strategijos ramsčiais. Toliau vienodomis sąlygomis remsiu Parlamento ir Tarybos darbą, susijusį su sprendimų priėmimu, kai abi šios institucijos yra ekonominio saugumo teisėkūros institucijos.

Taip pat tikiuosi bendradarbiauti su visais atitinkamais komitetais dėl ES vidaus teisės aktų išorės aspekto įvairiose politikos srityse, kad būtų galima suvaldyti bet kokią galimą prekybą ribojantį poveikį.

Komisija toliau teiks Parlamentui ir Tarybai tuos pačius prekybos politikos dokumentus, kartu laikydamasi specialių neskelbtinos informacijos tvarkymo taisyklių, kad būtų užtikrinta jos apsauga ir užkirstas kelias neteisėtam jos atskleidimui.

Skaidrumas

Manau, kad dėl dabartinių ekonominių, aplinkos ir geopolitinių problemų mums būtina pasiekti kuo platesnį sutarimą dėl ES prekybos politikos.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, užtikrinsiu, kad skaidrumas ir vertinimas išliktų ES prekybos politikos kertiniu akmeniu, ir taip būtų išlaikytas legitimumas ir visuomenės pasitikėjimas.

Išrinktosios Pirmininkės Ursulos von der Leyen politinėse gairėse didesnis skaidrumas pabrėžiamas kaip vienas iš pagrindinių peržiūrėto mūsų institucijų Pagrindų susitarimo tikslų. Glaudžiai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu ir Taryba, kad teisėkūros procesas būtų skaidresnis. Todėl Parlamento, Tarybos ir Komisijos

tarpinstitucinio susitarimo dėl Skaidrumo registro peržiūra, kuri turi būti atlikta iki 2025 m. liepos mėn., yra nepaprastai svarbi. Manau, kad tai gali padėti didinti pasitikėjimą ES institucijomis.

Informacijos ir dokumentų teikimas

Puikiai žinau, kad informacijos ir dokumentų teikimas yra esminis Europos Parlamento ir Komisijos partnerystės stiprinimo aspektas. Todėl įsipareigoju visapusiškai įgyvendinti atitinkamas abiejų institucijų sudaryto Pagrindų susitarimo ir 2016 m. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros nuostatas.

Tarptautinės prekybos komiteto klausimai

3. Sąjungos prekybos, investicijų ir konkurencingumo strategija ateinantiems penkeriems metams

Siekiant skatinti ekonomikos augimą ir darnų vystymąsi, kurti darbo vietas ir didinti mūsų bendrosios rinkos patrauklumą bei konkurencingumą būtina vadovautis plataus užmojo prekybos ir investicijų darbotvarka. Išsamiau paaiškinkite savo prekybos ir investicijų strategiją:

➤ *kaip keliašaliu ir daugiašaliu lygmenimis kursite Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) modernizavimo koaliciją, įveiksite iššūkius, kylančius jos taisyklių nustatymo funkcijai, ir užtikrinsite, kad ginčų sprendimo sistema visapusiškai veiktų? Koks yra Jūsų Sąjungos vadovavimo pasirengimui sėkmingai 14-ajai ministrų konferencijai planas? Ar pradėsite ir skatinsite derybas dėl daugiašalių, o prireikus ir keliašalių susitarimų, kuriais būtų šalinami PPO taisyklių sąvado trūkumai, be kita ko, dėl valstybės intervencijų remiant pramonės sektorius, daugiašalio investicinių ginčų teismo įsteigimo ir jau sudarytų susitarimų įgyvendinimo?*

➤ *Kalbant apie dvišalį lygmenį, kurioms dvišalėms prekybos deryboms teiksime pirmenybę ir kokie būtų jų terminai? Kaip užtikrinsite vienodas sąlygas, lyginant su ES nepriklausančiomis valstybėmis, ir spręsite Kinijos nesąžiningos prekybos praktikos problemą? Kaip spręsite kliūčių prekybai su JAV problemą ir apsaugosite bei stiprinsite Prekybos ir technologijų tarybą, kad būtų skatinama transatlantinė lyderystė prekybos ir pagrindinių technologijų srityje?*

➤ *Kaip užtikrinsite, kad bendra prekybos politika (BPP) ir toliau būtų Sąjungos išimtinės kompetencijos sritis? Ar rengiatės ryžtingai spręsti bet kokios formos apėjimo ar vienašalės valstybių narių praktikos problemas ir kaip tai darysite? Kaip užtikrinsite, kad prekybos ir investicijų susitarimų, kuriuose yra tik ES išimtinė kompetencija priklausančios nuostatos, ratifikavimas būtų nustatomas tik ES lygmeniu? Ar įsipareigojate užtikrinti, kad nebūtų prašoma laikinai taikyti prekybos ir investicijų susitarimų, įskaitant platesnio masto susitarimų prekybos skyrius, kol Parlamentas nepritarė šiems susitarimams? Ar skatinsite sudaryti sektorių susitarimus tais atvejais, kai neįmanoma sudaryti visapusiškų susitarimų? Kaip skatinsite skaitmeninę prekybą įmonių ir vartotojų naudai?*

➤ *Kaip užtikrinsite, kad pagal bendrą prekybos politiką būtų propaguojamos pagrindinės vertybės, tarptautinės konvencijos ir pasauliniai klimato, aplinkos bei darbo standartai, taip pat būtų ginami vartotojų ir darbuotojų interesai, be kita ko, skaitmeninės prekybos srityje? Kaip esamuose ir būsimuose susitarimuose įgyvendinsite naują požiūrį į prekybą ir darnų vystymąsi, visų pirma kiek tai susiję su darnaus vystymosi tikslais (DVT), Paryžiaus susitarimu, Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijomis ir Kunmingo ir Monrealio pasauline biologinės įvairovės strategija?*

Prekyba ir investicijos – gyvybiškai svarbios ES. ES yra didžiausias pasaulyje prekybos blokas, kuriam tenka 16 proc. pasaulinės prekybos, be to, ji yra didžiausia pasaulio užsienio investuotoja. Mūsų prekybos ryšiai padeda kurti masto ekonomiją, didina ES našumą ir inovacijų mastą bei stiprina mūsų atsparumą – visa tai yra labai svarbu geopolitinės ir geoeconominės konkurencijos veikiamoje pasaulinėje aplinkoje. Eksportas siejamas su daugiau kaip 30 mln. darbo vietų ES, o užsienio investicijos bendrojoje rinkoje – su beveik 10 mln. Norėdama pasiekti naujai kadencijai nustatytus konkurencingumo, saugumo ir tvarumo tikslus, ES turi toliau stiprinti savo prekybos ir investicijų politiką.

Jei būsiu patvirtintas už prekybą ir ekonominį saugumą atsakingu Komisijos nariu, sieksiu šių tikslų imdamasis veiksmų keliose srityse. Pirma, reikia atverti rinkas ir šalinti prekybos kliūtis, taip suteikiant mūsų įmonėms erdvės prisitaikyti ir klestėti, be kita ko, ginant jas nuo kitų įmonių nesąžiningos prekybos praktikos ir kartu užtikrinant vienodas sąlygas visame pasaulyje. Antra, reikia stiprinti bendrosios rinkos atsparumą užtikrinant ypatingos svarbos žaliavų ir kitų ES konkurencingumui svarbių išteklių tiekimo šaltinius, mažinant jų keliamą riziką ir juos įvairinant. Trečia, reikia bendradarbiauti su partneriais, kad būtų užtikrintas abipusiškas perėjimas prie ekologiškesnės ir tvaresnės ekonomikos. Ir ketvirta, reikia siekti taisyklėmis grindžiamos prekybos sistemos stabilumo ir jį palaikyti.

Toliau rodysiu iniciatyvą reformuoti ir stiprinti **Pasaulio prekybos organizaciją (PPO)**. 14-oji PPO ministrų konferencija bus svarbus šio proceso etapas. ES turėtų toliau vadovauti pasirengimui pasiekti reikšmingų rezultatų, visų pirma derybose dėl žuvininkystės subsidijų, tačiau taip pat vystymosi, žemės ūkio ir apsirūpinimo maistu saugumo klausimais, taip pat siekti pažangos dėl su e. prekyba susijusio moratoriumo. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, vienas iš pagrindinių mano prioritetų bus bendradarbiavimas su kitomis PPO narėmis, įskaitant JAV, kad būtų pasiektas bendras sutarimas dėl veiksmingos ginčų sprendimo sistemos, kurioje būtų išsaugoti elementai, būtini siekiant išlaikyti taisyklėmis grindžiamą prekybą, visų pirma – nešališka apeliacinių skundų nagrinėjimo funkcija. Kol vyksta šis procesas, toliau palaikysiu ir stiprinsiu daugiašalio laikinojo susitarimo dėl apeliacinio arbitražo veikimą. Norint, kad PPO vėl tektų pagrindinis vaidmuo tarptautinėje prekyboje, ji turi atnaujinti savo taisyklių sąvadą ir prisitaikyti prie šiandienos realijų. Todėl bendradarbiausiu su įvairiomis PPO narėmis, kad būtų sprendžiamos pagrindinės problemos, įskaitant neigiamą šalutinį poveikį, kurį valstybės kišimasis daro ekonomikai, prekybos ir klimato bei aplinkos ryšį, keliašalių susitarimų, be kita ko, dėl palankesnių sąlygų investicijoms į vystymąsi ir e. prekybą sudarymo, integravimą į PPO sistemą, taip pat sprendimų priėmimo proceso gerinimą.

Kartu toliau sieksiu, kad būtų užbaigtos Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijoje (UNCITRAL) vykstančios derybos dėl Daugiašalio investicinių ginčų teismo įsteigimo iki 2027 m.

Siekiant ES strateginių tikslų taip pat reikės platus užmojo **dvišalės prekybos ir investicijų darbotvarkės**, kuria būtų stiprinamas mūsų konkurencingumas ir atsparumas, sykiu sukuriant platformą glaudžiau bendradarbiauti darnaus vystymosi srityje.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, **imsiuosi iniciatyvos ir lanksčiai** bendradarbiausiu su partneriais, užtikrindamas, kad būtų visapusiškai atsižvelgiama į ES interesus. Viena vertus, ketinu siekti pažangos įgyvendinant pradėtąją darbotvarkę, daugiausia dėmesio skirdamas Indijos ir Ramiojo vandenynų regionui, Lotynų Amerikai ir Afrikai. ES jau veda derybas dėl susitarimų su Indija, Indonezija, Tailandu, Filipiniais ir kitais prekybos partneriais, taip pat baigia spręsti likusius klausimus derybose su MERCOSUR ir Meksika. Sieksiu, kad būtų galutinai susitarta tinkamu laiku, su sąlyga, kad laikomasi mūsų interesų ir vertybių. Kita vertus, nagrinėsiu naujus būdus plėtoti ir stiprinti ryšius su partneriais, remdamasis konkrečiomis mūsų bendrų interesų sritimis, įskaitant apimančias atskirus sektorius. Šios alternatyvios bendradarbiavimo formos, įskaitant susitarimus dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms, skaitmeninės prekybos, abipusio pripažinimo ir naujų švrios prekybos ir investicijų partnerystė, turėtų sudaryti sąlygas ES greičiau daryti pažangą sprendžiant tikslinius klausimus, o tai suteiktų konkrečios naudos ES ir būtų patrauklus pasiūlymas mūsų partneriams.

ES dvišaliai santykiai su **JAV ir Kinija** ir jų strateginės konkurencijos dinamika toliau darys poveikį mūsų prekybos politikai.

JAV yra svarbiausia mūsų prekybos partnerė ir ketinu toliau plėtoti mūsų dvišalius santykius, palaikydamas dialogą ir ryžtingai gindamas mūsų interesus. Vienas iš būdų – pertvarkyta ES ir JAV prekybos ir technologijų taryba, pritaikant jos struktūrą prie kintančių poreikių ir prioritetų. Kartu ketinu siekti taikiai spręsti dvišalius klausimus, be kita ko, rasti ilgalaikius ginčo dėl didelių civilinių orlaivių ir JAV muitų tarifų plienui ir aliuminiui sprendimus, taip pat išspręsti klausimus, susijusius su mūsų prekybos ryšius veikiančiomis priemonėmis, pavyzdžiui, JAV infliacijos mažinimo įstatymu ir reikalavimais laikytis „Buy America(n)“ principo.

Dėl **Kinijos** sieksiu labiau subalansuotų ir abipusiškumu grindžiamų prekybos santykių, be kita ko, sprenddamas svarbius susirūpinimą keliančius vienodų sąlygų klausimus, susijusius su neigiamu Kinijos valstybės skatinamo ekonomikos modelio ir pramonės politikos išoriniu poveikiu, taip pat pertekliniais pajėgumais, kurie iškraipo pasaulines rinkas ir tiekimo grandines. Šiems uždaviniams spręsti reikės nuolat palaikyti dialogą ir pririnkus strategiškai naudotis mūsų atnaujintu autonominių priemonių rinkiniu.

Susidūręs su problematiška politika ir veikla, imsiuosi visų būtinų veiksmų, kad apginčiau ES interesus šiuose dvišaliuose santykiuose.

Geopolitinių ir geoekonominių problemų daugėja, tačiau tvirtai tikiu, kad svarbu remti **darnų vystymąsi** vykdant prekybos politiką, stiprinant atitiktą pasauliniams **klimato, aplinkos ir darbo standartams**. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, sieksiu užtikrinti, kad ES politika darnumo klausimais ir toliau būtų grindžiama tarptautiniu mastu sutartais metodais. Toliau aktyviau sieksiu darnaus vystymosi tikslų, be kita ko, kiek tai susiję su DVT, Paryžiaus susitarimu, TDO konvencijomis ir Kunmingo ir Monrealio pasauline biologinės įvairovės strategija. Šių veiksmų imsiuosi ir PPO, ir dvišaliu pagrindu, pavyzdžiui, remdamasis mūsų prekybos susitarimų prekybai ir darniam

vystymuisi skirtais skyriais. Mūsų dvišaliai susitarimai suteikia labai reikalingą platformą dialogui, supratimui ir bendradarbiavimui gilinti, sykiu taip pat numatant galimybę stiprinti ginčų sprendimo tvarką.

Vartotojų ir darbuotojų interesų gynimas ir toliau turi būti esminė ES prekybos politikos dalis, taip pat kalbant ir apie **skaitmeninę prekybą**. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, tęsiu derybas su prekybos partneriais dėl privalomų skaitmeninės prekybos ir duomenų srautų taisyklių, kad į žmogų orientuotas ir vertybėmis grindžiamas ES modelis būtų propaguojamas visame pasaulyje.

ES vienybė ir toliau bus itin svarbi mūsų ekonominei ir geopolitinei pozicijai. Todėl ketinu visapusiškai pasinaudoti turimomis priemonėmis Sąjungos išimtinėi kompetencijai užtikrinti, be kita ko, pasitelkdamas neoficialų dialogą ir, jei reikės, imdamasis oficialių pažeidimo nagrinėjimo procedūrų.

Būtinai ES išimtinės kompetencijos ir vienybės atspindys – gebėjimas ratifikuoti prekybos susitarimus, nuo kurio priklauso mūsų patikimumas. Nuolat sieksiu bendro sutarimo su Europos Parlamentu ir Taryba, kad kuo daugiau prekybos ir investicijų susitarimų būtų sudaromi kaip ES kompetencijai priklausantys susitarimai. Tai užtikrintų greitą jų įsigaliojimą ir suteiktų apčiuopiamos naudos ES piliečiams, MVĮ ir kitoms įmonėms. Žinoma, tam būtų taikomos būtinos valstybių narių ir Europos Parlamento vykdomos patikros ES lygmeniu. Vis dėlto, jei kurie nors susitarimai bus sudaryti kaip mišrūs, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, visapusiškai laikysiuosi įsipareigojimo prašyti Europos Parlamento pritarimo prieš tokių susitarimų laikino taikymo pradžią.

4. Ekonominis saugumas

Ekonominio saugumo tikslas – kuo labiau sumažinti riziką, sykiu išsaugant kuo didesnę ekonominę atvirumą ir konkurencingumą ir jis niekada neturėtų tapti priemone nederamai riboti prekybą. Atsižvelgiant į tai:

➤ *kaip užtikrinsite, kad visi šie aspektai – ekonominis saugumas, prekyba ir investicijos – būtų įtraukti į integruotą požiūrį? Kokių veiksmų imsitės rengiant ir įgyvendinant ekonominio saugumo darbotvarkę? Koks, Jūsų nuomone, yra prekybos vaidmuo pagal „naujos užsienio ekonominės politikos“ koncepciją ir kaip užtikrinsite, kad prekyba būtų naudojama kaip geostrateginė priemonė?*

➤ *Kaip ketinate pasinaudoti prekybos apsaugos priemonių rinkiniu, priimtu devintosios ir dar ankstesnės kadencijos metu, kaip naujos ekonominio saugumo doktrinos dalimi? Ar, Jūsų nuomone, esamame priemonių rinkinyje yra spragų? Kokie bus Jūsų tolesni veiksmai eksporto kontrolės ir investicijų užsienyje klausimais?*

➤ *Kaip sustiprinsite ekonominio saugumo strategijos partnerystės ramsčių? Kas sudarys švarios prekybos ir investicijų partnerystes? Kaip užtikrinsite suderinamumą ir sinergiją su strategija „Global Gateway“? Ar Parlamentas turės galimybę suteikti pritarimą po to, kai bus sudaryti tokie susitarimai? Kaip skatinsite prieigą prie ypatingos svarbos žaliavų iš ES nepriklausančių šalių, kad ji būtų naudinga abiem pusėms, ir kaip užtikrinsite Parlamentui didesnes tikrinimo galimybes?*

➤ *Kaip remsite Ukrainos ir kitų nuo Rusijos agresijos karo nukentėjusių šalių partnerių ekonomikos atsigavimą ir kaip bendradarbiausite su kitais Komisijos nariais šiuo klausimu, visų pirma atliekant plataus užmojo ES ir Ukrainos išsamos ir visapusiško laisvosios prekybos susitarimo (LPS) peržiūrą, teikiant makrofinansinę paramą, griežtai užtikrinant, kad būtų laikomasi sankcijų Rusijai režimo, ir vengiant bet kokio apėjimo?*

Šiomis neramiomis geopolitinėmis ir geoekonominėmis sąlygomis ES turi suaktyvinti pastangas ir visapusiškai naudotis savo vidaus ir išorės politika bei priemonėmis. Šiuos uždavinius atitinka naujose politinėse gairėse prekybos politikai numatytas **galimybių atveriantis vaidmuo**, padedantis siekti įvairių ES tikslų. Išorės santykių kontekste šį aspektą dar aiškiau atspindi naujoji **užsienio ekonominė politika**, kuri sutelks **ekonominį saugumą, prekybą ir partnerystes**, kad ES interesai būtų ginami veiksmingiau. Jei būsiu patvirtintas už prekybą ir ekonominį saugumą atsakingu Komisijos nariu, užtikrinsiu, kad prekybos, investicijų ir ekonominio saugumo politika būtų neatsiejama ir nuosekli visapusiško ES atsako į mums kylančias problemas dalis.

ES ekonominio saugumo pagrindas – gyvybinga, atvira ir atspari bendroji rinka. ES yra didžiausias pasaulyje prekybos blokas, giliai integruotas į pasaulio ekonomiką ir didžiules pasaulines vertės grandines, kurios mums leidžia gauti reikiamą išteklių visais gamybos etapais ir plėstis patenkant į užsienio rinkas. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, sieksiu išsaugoti kuo didesnę ekonominę atvirumą ir konkurencingumą, kartu užtikrindamas, kad būtų gerai suprantamos mūsų silpnosios vietos ir mums kylanti rizika, ir kad imtumėmės būtinų priemonių joms mažinti.

Mano požiūris bus grindžiamas **rizikos vertinimu** ir tolesniu priemonių taikymu pagal ekonominio saugumo strategijos ramsčius: „**Skatinimas**“, „**Apsauga**“ ir „**Partnerystė**“. Šiuo atžvilgiu glaudžiai bendradarbiausiu su

kitais Komisijos nariais, įskaitant Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai ir vykdomąjį pirmininko pavaduotoją, atsakingą už gerovę ir pramonės strategiją, taip pat su Europos Parlamentu, valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų intensyviau keičiamasi informacija, formuojamas bendras problemų, su kuriomis susiduriame, supratimas ir kartu rengiami tinkami atsakomieji veiksmai. Tęsdami pradėtus rizikos vertinimo procesus, turėsime įtraukti jų rezultatus į pasitelkiamas rizikos mažinimo priemones.

Pirma, vadovaudamasis prekybos politikos vaidmeniu naujojoje užsienio ekonominėje politikoje, jos poveikiu ES konkurencingumui ir gerovei, kuo plačiau naudosisi prekybos politikos kaip geostrateginės priemonės teikiamomis galimybėmis, kad pasiekčiau mūsų **partnerysčių** tikslus. Tai reiškia, kad gilinsime ir stiprinsime esamą susitarimų tinklą ir plėsimė pasiūlą įtraukdami naujų rūšių bendradarbiavimą. Naujos **švarios prekybos ir investicijų partnerystės** padės užtikrinti žaliavų, švarios energijos ir švarių technologijų tiekimą, kartu remdamos mūsų partnerių vystymąsi didesnėmis investicijomis ir užtikrindamos laisvą švarių technologijų produktų, energijos ir žaliavų judėjimą per šalių partnerių sienas. Tam, kad mūsų pasiūlymai būtų kuo patrauklesni ir konkurencingesni, mums reikės laikytis visą Komisiją vienijančio požiūrio, kuris apimtų finansavimą (be kita ko, pagal strategiją „Global Gateway“), taisykles (siekiant užtikrinti didesnę stabilumą investuotojams ir tiekimo grandinėms) ir bendradarbiavimą reguliavimo srityje (kad galėtume padėti partneriams prisitaikyti prie mūsų reguliavimo reikalavimų). Švarios prekybos ir investicijų partnerystėms taip pat bus taikomas naujas lankstus požiūris tiek dėl turinio, tiek dėl formos, sykiu atsižvelgiant į konkrečios trečiosios valstybės interesus ir pozicijas. Esu pasirengęs bendradarbiauti su Parlamentu viso šio proceso metu.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, akcentuosiu mūsų prekybos susitarimuose ir kitose bendradarbiavimo su partneriais formose užprogramuotas galimybes **įvairinti veiklą, mažinti riziką ir didinti atsparumą**. Be kita ko, kartu su Didžiojo septyneto šalimis ir kitais panašiai mąstančiais partneriais parengsime **pagrindinių tiekimo grandinių ekonominio saugumo standartus**, kurie, *inter alia*, galėtų padėti plėtoti stabilų ypatingos svarbos žaliavų tiekimą. Taip pat bus **stiprinamas dialogas** su partneriais, siekiant geriau suprasti riziką, su kuria susiduriame, ir keistis gerąja patirtimi, susijusia su galimomis rizikos mažinimo priemonėmis. Remdamasis skaitmeninės prekybos susitarimų tinklu, nagrinėsiu galimybes plėtoti tvirtesnius ir naudingesnius ryšius su artimiausiais ir panašiai mąstančiais partneriais, sukurti taisyklėmis grindžiamą laisvo duomenų judėjimo esant pasitikėjimui erdvę ir padėti mūsų įmonėms įvairinti prieigą prie duomenų.

Antra, užtikrinsiu, kad būtų ryžtingai naudojamos turimos priemonės ES ekonominio saugumo interesams tikslingai ir proporcingai ginti. ES turi platų asortimentą priemonių, iš kurių kai kurios tik pradėdamos naudoti, tačiau per ateinančią kadenciją turėsime užtikrinti, kad jos būtų naudojamos nuosekliai ir koordinuotai, siekiant, kiek tai susiję su mūsų prekybos partneriais, kuo labiau laikytis ES tikslų. Tai bus esminė dalis naujos **ekonominio saugumo doktrinos**, pagrįstos bendru sutarimu su Europos Parlamentu ir valstybėmis narėmis ir padėsančios sustiprinti atgrasomąjį poveikį ir taip apginti ES įmones, kurias vis labiau veikia trečiųjų valstybių taikomos priemonės.

Trečia, ketinu toliau dėti pastangas **ES priemonių rinkiniui sustiprinti**. Tikiuosi bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir Taryba, kad būtų greitai susitarta atnaujinti **Tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo reglamentą**. Taip pat ketinu aktyviau vesti diskusijas su Parlamentu ir valstybėmis narėmis dėl griežtesnio požiūrio į **dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolę**. Be to, 2025 m., laikydamasis geresnio reglamentavimo principų ir būtinų procedūrinių etapų, ketinu atlikti vertinimą, ar veiksminga galiojanti eksporto kontrolės reguliavimo sistema. Dėl **investicijų užsienyje**, bendradarbiaudamas su valstybėmis narėmis ir įmonėmis, sieksiu giliau ir geriau suprasti riziką, su kuria susiduriame, sistemingai peržiūrint ir vertinant tam tikruose atrinktuose sektoriuose vykdomus sandorius. Tuo remdamasis ir palaikydamas dialogą su Europos Parlamentu ir valstybėmis narėmis svarstysiu tolesnius politinius sprendimus.

Galiausiai, atsižvelgdamas į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, visapusiškai ir toliau esu įsipareigojęs, drauge su kitais Komisijos kolegijos nariais ir pasiuntiniu ES sankcijų klausimams, remti mūsų **dvišalių santykių su Ukraina** plėtojimą ir tolesnę veiksmingą **prekybos ir ekonominių sankcijų Rusijai** taikymą, be kita ko, užkertant kelią sankcijų apėjimui.

Taip pat toliau **remsiu Ukrainą**, be kita ko, pasinaudodamas išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės (IVLPE) teikiamomis galimybėmis ir ES finansine parama, kad paskatinčiau laipsnišką Ukrainos integraciją į vidaus rinką prieš stojimą į ES. Glaudžiai bendradarbiaudamas su už žemės ūkį atsakingu Komisijos nariu, pakeisiu mūsų laikinas autonomines prekybos priemones, kurios nustos galioti 2025 m. birželio mėn., nuolatiniu ir abipusiu tolesniu prekybos liberalizavimu, kaip numatyta pagal IVLPE. Liberalizavimo tikslas bus nuolat išlaikyti prasmingą Ukrainos produktų srautą į vidaus rinką, susietą su laipsnišku atitinkamų ES standartų

įgyvendinimu, ir pagerinti sąlygas Europos žemės ūkio produktams patekti į Ukrainos rinką, kartu atsižvelgiant į ES žemės ūkio sektoriaus pažeidžiamumo aspektus.

Vadovaudamasis bendrąja ES **sankcijų** politika, toliau užtikrinsiu, kad būtų veiksmingai rengiamos prekybos sankcijos, apimančios importo ir eksporto apribojimus, taikomus dvejopo naudojimo prekėms, subjektams Rusijoje ir trečiojoje valstybėje, pramoninėms prekėms ir verslo paslaugų teikimui. Padėsiu įgyvendinti sankcijas ir užkirsti kelią jų apėjimui, bendradarbiaudamas su ES pramone, užmegzdamas ryšius su trečiosiomis valstybėmis ir siūlydamas tolesnes reguliavimo priemones. Be kita ko, bendradarbiausiu su muitinėmis, kurioms tenka labai svarbus vaidmuo nustatant ir kontroliuojant prekybą prekėmis (kaip kodifikuota Muitų tarifų valdymo sistemoje (TARIC)) ir nustatant galimą apėjimo riziką. Stengsiuosi užtikrinti, kad muitinės toliau vykdytų ir stiprintų savo analitines ir vykdymo užtikrinimo funkcijas.

5. Įgyvendinimas, vykdymo užtikrinimas ir komunikacija

Jei gera politika yra prastai įgyvendinama, neužtikrinamas jos vykdymas ir apie ją menkai informuojama, gali būti, kad tiek Sąjungoje, tiek už jos ribų kils pasipriešinimas Sąjungai ir jos prekybos politikai. Siekiant užtikrinti bendros prekybos politikos sėkmę:

- *kaip užtikrinsite, kad Jums einant Komisijos nario pareigas prekybos ir ekonominio saugumo politikai būtų skiriamas pagrindinis dėmesys, taip pat atsižvelgiant į Jūsų dvigubą postą? Kaip pašalinsite aplinkos, kurioje įgyvendinama bendra prekybos politika ir išorės politikos priemonės, susiskaidymą, taip pat Prekybos GD ir kitų Komisijos bei EIVT padalinių tarpusavio izoliuotumą?*
- *Kaip skatinsite įmonių ir ES nepriklausančių šalių bendradarbiavimą, atsakomybę ir naudojimąsi, visų pirma kiek tai susiję su pasienio anglies dioksido korekciniu mechanizmu (PADKM), Miškų nenaikinimo reglamentu, Įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo direktyva, Priverčiamojo darbo reglamentu, peržiūrėta apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) ir Reglamentu dėl pakuočių ir pakuočių atliekų? Kaip padėsite užtikrinti, kad visos šios naujos priemonės būtų visapusiškai ir nuosekliai taikomos ir kad rengiant, įgyvendinant bei peržiūrint priemones būtų pakankamai atsižvelgiama į mūsų vidaus teisės aktų prekybos aspektus? Kokių priemonių imsitės, kad Sąjungos muitinės sistema būtų veiksmingesnė ir taip prisidėtų prie kai kurių naujausių su prekyba susijusių Sąjungos priemonių veiksmingo įgyvendinimo? Kaip toliau užtikrinsite, kad bet kurios būsimos Sąjungos priemonės būtų suderinamos su PPO taisyklėmis?*
- *Kokių konkrečių veiksmų imsitės siekdamas užtikrinti, kad suinteresuotieji subjektai, plačioji visuomenė, valstybių narių institucijos ir ES nepriklausančios šalys būtų geriau informuojami ir jiems būtų geriau paaiškinama apie ES prekybos politiką, be kita ko, padedant Komisijos atstovybėms ir ES delegacijoms visame pasaulyje?*
- *Kaip sustiprinsite MVĮ dalyvavimą pasaulinėje rinkoje? Kaip planuojate remti įmones, ypač MVĮ, joms įgyvendinant naujai priimtus teisės aktus, kad būtų palengvinta reguliavimo našta, supaprastintos procedūros ir užtikrinta, kad jos naudotųsi prekybos susitarimais suteiktomis didesnėmis galimybėmis patekti į rinką? Ar užtikrinsite, kad prie visų pagrindinių su prekyba susijusių iniciatyvų būtų pridėtas poveikio vertinimas, kuriame taip pat būtų nagrinėjamas išorinis galimų Sąjungos priemonių poveikis?*
- *Kaip ketinate bendradarbiauti su verslo atstovais, profesinėmis sąjungomis ir NVO ir atsižvelgti į jų nuomones, be kita ko, per vietos patarėjų grupes, kurios buvo įsteigtos konsultuoti ES prekybos susitarimų įgyvendinimo klausimais?*

Esu įsitikinęs, kad įvairūs mano pareigų elementai vienas kitą papildo ir padės man kuo veiksmingiau įgyvendinti visus prioritetus.

Prekyba yra ES ekonomikos šerdis, ji **sudaro sąlygas** pasiekti mūsų konkurencingumo, saugumo ir tvarumo tikslus. Prekybos politikos sąsąjū su ekonominiu saugumu ir muitinių veikla kuriama sąveika leis ES kur kas geriau spręsti šiandienos geopolitinius ir geoekonominius uždavinius. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, propaguosiu ES interesus reguliariai keisdamasis informacija su Europos Parlamentu, valstybėmis narėmis ir pilietine visuomene. Glaudžiai bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad būtų panaikintas sričių izoliuotumas ir sustiprintas veiksmingas įgyvendinimas, vykdymo užtikrinimas ir komunikacija.

Pirma, glaudžiai bendradarbiausiu su kitais Kolegijos nariais, kad būtų užtikrinta, jog **turimos priemonės ir politika būtų nuosekliai ir koordinuotai naudojamos** siekiant ES interesų. Šiuo tikslu yra pagrįsta naujoji **užsienio ekonominė politika**, sujungianti ekonominį saugumą, prekybą ir partnerystes. Vienas iš praktinių šio požiūrio rezultatų bus naujos švarios prekybos ir investicijų partnerystės, kurios turėtų būti parengtos taip, kad būtų išvengta izoliuotumo ir trečiosioms valstybėms būtų pateikiami kompleksiniai ES pasiūlymai.

Antra, ES turi veiksmingiau reaguoti į mūsų partnerių išsakytą kritiką dėl **kai kurių mūsų teisės aktų išorinio poveikio**. Rengiant priemones reikia nuo pat pradžių atsižvelgti į išorinį poveikį ir svarstyti tinkamas kartu įgyvendintinas paramos priemones. Šiuo atžvilgiu glaudžiai bendradarbiausiu su vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju ir kitais Komisijos nariais, kad ES vidaus ir išorės politika būtų geriau susietos (vadovaujantis *politikos suderinamumo vystymosi labui* principu, kaip suprantama SESV 208 straipsnio 1 dalyje), kad didintume mūsų įtaką ir spręstume mūsų partneriams susirūpinimą keliančius klausimus, be kita ko, padėdami jiems laikytis reikalavimų. Turime toliau stengtis užtikrinti, kad priemonės, kurių imamės, atitiktų mūsų tarptautinius įsipareigojimus, įskaitant kylančius iš PPO susitarimų. Imantis šių veiksmų iniciatyviai, galiausiai bus sukurtas pagrindas glaudesniai bendradarbiavimui su mūsų partneriais prekybos, atsparumo ir tvarumo klausimais.

Trečia, mūsų prekybos ir ekonominio saugumo politikos sėkmė priklausys nuo **veiksmingo įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo**. Tai buvo 2021 m. ES prekybos strategijos pagrindas – atvira, tvirta ir tvari prekybos politika. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, įsipareigoju dar labiau stengtis užtikrinti, kad ES įmonės naudotųsi mūsų susitarimų teikiama nauda ir būtų apsaugotos nuo nesąžiningos praktikos, kuria siekiama išnaudoti mūsų atvirumą. Toliau plėtosiu santykius su ES prekybos partneriais ir aktyviai bendradarbiausiu su kolegomis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinimui, o nesutarimai išsprendžiami kuo greičiau. Per pastaruosius metus taip pat esame parengę naują **prekybos politikos priemonių rinkinį**, kuriuo sprendžiamos nesąžiningos prekybos, ekonominio saugumo, abipusiškumo ir tvarumo problemos. Pirmenybę teiksiu **patikimam ir nuosekliam šių priemonių taikymui** kartu su ginčų sprendimo procedūromis, kurios ir toliau bus svarbi ES įgyvendinimo veiksmų dalis.

Be kita ko, sieksiu, kad **Sąjungos muitinės sistema**, įskaitant jos skaitmeninę aplinką, būtų veiksmingesnė. Esu visapusiškai įsipareigojęs užbaigti skaitmeninti galiojantį Sąjungos muitinės kodeksą ir diegti vieno langelio sistemą, tačiau svarbiausia – laiku užbaigti derybas dėl **muitinės reformos dokumentų rinkinio**. Įsteigus **ES muitinę** ir ES muitinės duomenų platformą, muitų sąjunga bus kilstelėta į kitą lygmenį. Tai sustiprins muitinės ir suteiks joms priemonių dabartiniams ir būsimiems uždaviniams spręsti. Supaprastės muitinės procesai ir sumažės administracinė našta mezgant naujus prekybos partnerystės ryšius. Muitinėms tai bus transformatyvu duomenų atžvilgiu ir padės užtikrinti, kad Europa išlaikytų savo užimamą patrauklaus prekybos ir logistikos centro poziciją. Taip pat atliksiu **ES kilmės taisyklių ir autonominių muitų tarifo taikymo sustabdymo ir kvotų sistemos** vertinimą.

Patikimesnis įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas bus ypač svarbūs mūsų **MVĮ**. Jos sudaro 95 proc. visų ES eksportuotojų ir tai yra maždaug trečdalis ES eksporto, skaičiuojant pagal vertę, tačiau mažiau nei 5 proc. ES MVĮ eksportuoja tiesiogiai už ES ribų. MVĮ trūksta skaidrumo, o trečiosiose valstybėse jos susiduria su sudėtingomis administracinėmis procedūromis, nes, palyginti su didesnėmis įmonėmis, MVĮ turi mažiau išteklių prisitaikyti veikti tarptautiniu mastu. Ketinu toliau teikti pirmenybę jų poreikiams, be kita ko, į prekybos susitarimus įtraukdamas specialius MVĮ skirtus skyrius, sudarydamas palankesnes sąlygas gauti informaciją, kurios MVĮ reikia tarptautinei prekybai (šiuo atžvilgiu pagrindinė priemonė yra portalas „Access2Markets“), ir šalindamas prekybos kliūtis, su kuriomis MVĮ susiduria trečiosiose valstybėse, įskaitant tas, apie kurias pranešama pagal vieno langelio principą.

Galiausiai mūsų politikos sėkmė priklausys nuo bendradarbiavimo su pilietine visuomene ir veiksmingos komunikacijos, pasitelkiant Komisijos atstovybių valstybėse narėse tinklą ir ES delegacijas visame pasaulyje. Vykdamas prekybos politiką pasiekta gerų rezultatų didinant skaidrumą ir palaikant dialogą su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, skirsiu laiko ir pastangų, kad informacija būtų keičiamasi aktyviau, be kita ko, visų pirma per metinius pilietinės visuomenės dialogo susitikimus. Pirmasis iš jų gali būti surengtas kuo anksčiau, vos pradėjus naują kadenciją. Taip pat, bendradarbiaudamas su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, labai remsiu vietos patarėjų grupes prekybos susitarimų įgyvendinimo klausimais.

Konstitucinių reikalų komiteto klausimai

6. Pagrindų susitarimas ir Sutarties pakeitimai pagal 48 straipsnį

Pagrindų susitarimas dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių galioja jau daugiau kaip 13 metų ir, atsižvelgiant į pokyčius, įvykusius po paskutinės peržiūros, reikia įtraukti arba patikslinti tam tikras nuostatas. Ar galėtumėte nurodyti, kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengę priimti, kad būtų visapusiškai įgyvendintas vienodo požiūrio principas ir Komisijos, kaip sąžiningos tarpininkės, vaidmuo pagal ES sutarties 13 straipsnio 2 dalį, visų pirma trilogų, skubių procedūrų, biudžeto ir galimybės susipažinti su informacija bei

susitikimų su ekspertais srityse? Kaip ketinate stiprinti Komisijos politinę atsakomybę ir atskaitomybę Europos Parlamentui, ypač asmeninę kiekvieno Komisijos nario atsakomybę?

Ar galite įsipareigoti, kad SESV 122 straipsniu ir Parlamento skubos procedūra bus naudojama tik tada, kai tai yra griežtai būtina, ir tik tinkamai pagrįstais atvejais, paaiškinant teisinio pagrindo pasirinkimo priežastis, pagrindinius pasiūlymo tikslus bei elementus, taip pat galimą poveikį biudžetui, kad Parlamentas galėtų vykdyti tinkamą tikrinimą? Kokių veiksmų bus imtasi siekiant pagerinti Europos Parlamento galimybes susipažinti su informacija apie ekspertų posėdžius ir sprendimus dėl biudžeto?

Ar galite įsipareigoti užtikrinti, kad Parlamentas ir jo atitinkami komitetai būtų nedelsiant ir visapusiškai informuojami, vienodomis sąlygomis su Taryba, apie visus tarptautinių susitarimų aspektus visais etapais nuo pirmųjų parengiamųjų veiksmų iki įgyvendinimo, ypač suteikiant galimybę visapusiškai ir anksti susipažinti su derybų tekstais ir dokumentais, ir kad rengiant derybų įgaliojimus būtų tinkamai atsižvelgiama į Parlamento poziciją? Be to, tais atvejais, kai Komisija derasi su trečiosiomis valstybėmis dėl neprivalomo susitarimo, įskaitant susitarimo memorandumus arba vadinamuosius klubus, ar galite įsipareigoti nedelsiant pateikti Parlamentui išsamią informaciją ir tinkamai atsižvelgti į Parlamento nuomonę apie juos?

Be to, 2022 m. birželio 9 d. ir 2023 m. lapkričio 22 d. rezoliucijose Europos Parlamentas balsavo už tai, kad būtų taikomas 48 straipsnis teikiant pasiūlymus dėl Sutarties pakeitimų. Kokia yra Jūsų pozicija dėl poreikio atnaujinti Lisabonos sutarties sistemą? Atsižvelgiant į tai, kad Komisijos pirmininkė išreiškė pritarimą tiksliniams Sutarties pakeitimams, kiek esate pasirengęs juos remti ir ką praktiškai darytumėte, kad būtų sudarytos sąlygos keisti Sutartį? Atsižvelgiant į tai, kad Komisijos pirmininkė išreiškė pritarimą tiksliniams Sutarties pakeitimams, kiek esate pasirengęs remti visų pirma balsavimą kvalifikuota balsų dauguma Taryboje, be kita ko, užsienio politikos klausimais, bet jais neapsiribojant? Kurias Sutarties nuostatas, Jūsų nuomone, tikrai būtina keisti esant dabartinei ES sudėčiai, o kurias reikėtų keisti atsižvelgiant į plėtrą? Kaip Jūs užtikrintumėte, kad stojimas į ES būtų horizontalus klausimas, kuriuo atsižvelgiama į galimą ES reformų procesą, o ne klausimas, į kurį dažnai žiūrima pro užsienio politikos prizmę?

Kadangi institucijų santykiai ilgą laiką buvo mano pareigų dalis, esu labai gerai susipažinęs su 2010 m. Pagrindų susitarimu dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių, nes Komisijos vardu vedžiau derybas dėl šio dokumento.

Remdamasis mūsų bendra patirtimi, sukaupia per pastaruosius 14 metų, ir vadovaudamasis įgaliojamoju raštu, esu pasiryžęs vadovauti pagrindų susitarimo peržiūros veiksmams. Atnaujinta santykių sistema turėtų būti siekiama stiprinti mūsų bendrą atsakomybę ir dialogą, didinti informacijos srautą ir skaidrumą. Per derybas būsiu pasirengęs aptarti Parlamento prašymus ir to paties tikiuosi iš Parlamento, kai kalbama apie teisėtus Komisijos lūkesčius. Šio proceso metu remsimės metų pradžioje Komisijos ir Parlamento atliktu bendru vertinimu.

Peržiūradami susitarimą turėtume atsižvelgti į Tarybos prerogatyvas, nes kai kuriuos klausimus galima aptarti tik trišaliu formatu. Mūsų institucijų sistema gali veikti tik su sąlyga, kad išlaikome pusiausvyrą ir atitinkamas prerogatyvas, numatytas Sutartyse.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, užtikrinsiu, kad Komisija toliau visapusiškai laikytųsi lojalaus bendradarbiavimo pareigos institucijų tarpusavio derybose ir prireikus imtųsi veiksmų užtikrinti, kad bendradarbiavimas su Parlamentu ir Taryba vyktų vienodomis sąlygomis.

Triliguose Komisija ir toliau padės teisėkūros institucijoms susitarti ir veiks visapusiškai paisydama Parlamento ir Tarybos prerogatyvų.

Užtikrinsiu, kad Parlamentas galėtų dalyvauti visuose atitinkamuose ekspertų grupių posėdžiuose, kuriuose svarstomi deleguotieji aktai, ir kad tokiais atvejais jis turėtų prieigą prie tos pačios informacijos, kuri teikiama nacionalinėms institucijoms.

Kalbant apie politinę atskaitomybę, ES sutarties 17 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad Komisija kolektyviai yra atskaitinga Europos Parlamentui. Taigi Sutartyje aiškiai nustatyta, kad Komisija turi kolektyvinę atsakomybę Parlamentui. Vadovaudamasis politinėmis gairėmis užtikrinsiu, kad Komisijos nariai reguliariai dalyvautų Parlamento komitetų posėdžiuose ir būtų abipusiškai geriau keičiamasi informacija, pavyzdžiui, per reguliarius struktūrinius dialogus, į kuriuos atsižvelgiama Komisijos metinėje darbo programoje, ir per diskusijas dėl Parlamento rezoliucijų dėl SESV 225 straipsnio.

Komisija atkreipė dėmesį į Parlamento susirūpinimą dėl SESV 122 straipsnio taikymo. Kaip Komisijos pirmininkė nurodė politinėse gairėse, užtikrinsime, kad SESV 122 straipsnis būtų taikomas tik išimtinėmis aplinkybėmis. Pirmininkė įsipareigojo Parlamentui visapusiškai pagrįsti jo taikymą. Užtikrinsiu, kad Kolegijos nariai laikytųsi

įsipareigojimo pateikti išsamų pagrindimą ir informaciją apie išimtinius atvejus, kai Komisijos pasiūlymai grindžiami SESV 122 straipsniu.

Vykstant deryboms su Šveicarija ir Jungtine Karalyste esu įrodęs savo asmeninį įsipareigojimą reguliariai informuoti Parlamentą.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, užtikrinsiu, kad visais derybų dėl tarptautinių susitarimų etapais Parlamentas ir jo komitetai būtų nedelsiant ir išsamiai informuojami. Tam reikia imtis būtinų priemonių, kad prireikus būtų užtikrinta, kad informacija būtų tvarkoma konfidencialiai.

Dėl neprivalomų susitarimų esu pasirengęs ieškoti būdų, kaip užtikrinti, kad Parlamentas būtų informuotas tinkamu procedūros metu ir visapusiškai atsižvelgiant į Tarybos prerogatyvas, kaip patvirtinta Teismo.

Puikiai suprantu, kad Sutarties keitimo klausimas yra vienas iš svarbiausių Parlamento darbotvarkės klausimų, ir visiškai pritariu Pirmininkės U. von der Leyen pareiškimui, kad šio pokyčio reikia, jei tai gali pagerinti mūsų Sąjungos veikimą. 2023 m. lapkričio 22 d. rezoliucija Parlamentas oficialiai inicijavo Sutarties peržiūros procesą pagal ES sutarties 48 straipsnį ir galiu patvirtinti, kad Komisija yra pasirengusi atlikti savo institucinį vaidmenį Sutartyje nustatytoje procedūroje ir visų pirma pateikti savo nuomonę, jei ir kai su ja konsultuosis Europos Vadovų Taryba.

ES valdymą galima greitai pagerinti, jei būtų visapusiškai pasinaudojama galiojančių Sutarčių teikiamomis galimybėmis, ypač kiek tai susiję su Sąjungos gebėjimu veikti sparčiai ir veiksmingai, – pereinant nuo vieningo balsavimo prie balsavimo kvalifikuota balsų dauguma Taryboje, kai įmanoma.

Keturiuose 2018 ir 2019 m. priimtuose komunikatuose Komisija yra rekomendavusi pradėti taikyti nuostatas dėl pereigos, kuriomis būtų sudarytos sąlygos pereiti nuo vieningo balsavimo prie balsavimo kvalifikuota balsų dauguma, visų pirma dėl energetikos, mokesčių ir svarbių bendros užsienio ir saugumo politikos aspektų. Nė vienos iš šių rekomendacijų Taryba nepriėmė. Turime kartu rasti būdų, kaip spręsti valstybėms narėms susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su perėjimu nuo vieningo balsavimo prie balsavimo kvalifikuota balsų dauguma. Esu visapusiškai pasiryžęs toliau bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad pažanga šiais darbotvarkės aspektais padidintų Europos veiksmumą.

Kita sritis, kurioje galėtume pereiti nuo vieningo balsavimo prie balsavimo kvalifikuota balsų dauguma, net ir nekeisdami Sutarčių, yra plėtra. Kaip nurodyta Komisijos komunikate dėl pasirengimo plėtrai reformų ir politikos peržiūrų, vieningo balsavimo poreikis priimant naują valstybę narę yra visiškai pagrįstas, tačiau būtų galima išnagrinėti galimybę suteikti Tarybai įgaliojimus tam tikrais tarpiniais plėtros proceso etapais priimti sprendimą kvalifikuota balsų dauguma.

7. Tolesnių veiksmų, susijusių su Parlamento iniciatyvomis, tobulinimas

Kaip užtikrintumėte, kad būtų sustiprinta Parlamento teisė inicijuoti teisės aktus pagal SESV 225 straipsnį, teikiant išsamią informaciją ir imantis esminių tolesnių veiksmų, o ne tik laikantis oficialių atsakymų pateikimo terminų? Ar galėtumėte nurodyti, kokius kitus konkrečius įsipareigojimus esate pasirengęs prisiimti, kad būtų sustiprinta Parlamento teisė inicijuoti teisės aktus apskritai arba konkrečiose politikos srityse, visų pirma dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti arba atšaukti galiojančių teisės aktų ir naują trijų institucijų tarpinstitucinį susitarimą, skirtus procedūroms, susijusioms su paties Parlamento sudėtimi, Parlamento narių rinkimais ir jų statutu, taip pat Parlamento tyrimo teisę siekiant išvengti institucinio bylų blokavimo? Konkrečiai, ką esate pasirengęs daryti, kad būtų skatinamos derybos Taryboje dėl 2022 m. gegužės mėn. Parlamento pasiūlymo dėl Europos Sąjungos rinkimų teisės reformos? Kaip planuojate bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad būtų palengvintas šis procesas? Atsižvelgiant į tai, kad nacionaliniai parlamentai išplėtojo ES teisėkūros iniciatyvų proporcingumo peržiūros praktiką, taip pat atlieka subsidiarumo peržiūrą, kuriai šiuo metu galimybės sudarytos pagal Lisabonos sutarties II protokolą, Jūsų nuomone, ar reikia reformuoti dabartinę sistemą siekiant sudaryti sąlygas nacionaliniams parlamentams veiksmingiau dalyvauti (ES) teisėkūros procedūroje?

Kalbėdami apie Komisiją, galime pasiremti gerais praėjusios kadencijos rezultatais:

dar 2019 m. politinėse gairėse Pirmininkė U. von der Leyen įsipareigojo stiprinti Komisijos ir Parlamento partnerystę. Ji įsipareigojo, kad Komisija į Parlamento rezoliucijas pagal SESV 225 straipsnį atsakytų pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, visapusiškai laikydamasi proporcingumo, subsidiarumo ir geresnės teisėkūros principų.

Komisija tesėjo šį pažadą ir manau, kad skaičiai vienareikšmiškai tai įrodo: per dabartinę kadenciją Komisija teigiamai sureagavo į 24 iš 25 rezoliucijų pagal SESV 225 straipsnį, pateikdama pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, įsipareigodama pateikti tokius pasiūlymus arba įsipareigodama toliau vertinti, kaip įgyvendinti Parlamento prašymą. Vienintelė išimtis buvo 2020 m. gegužės mėn. rezoliucija dėl daugiametės finansinės programos nenumatytų atvejų planavimo. Tolesnių veiksmų dėl šios Parlamento rezoliucijos neprireikė, nes netrukus po to mums pavyko susitarti dėl DFP peržiūros.

Laikydamosi įsipareigojimų Komisija jau priėmė 40 pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais reaguojama į Parlamento rezoliucijas pagal 225 straipsnį. Dar vienas pasiūlymas rengiamas šiuo metu ir jį tikimasi priimti kitų metų pradžioje. Metinėje Komisijos darbo programoje buvo atitinkamai pažymėtos visos iniciatyvos, susijusios su SESV 225 straipsniu.

Siekdama toliau stiprinti bendradarbiavimą su Parlamentu dėl SESV 225 straipsnio, 2024 m. politinėse gairėse Pirmininkė įsipareigojo paprašyti Komisijos narių dalyvauti struktūriniuose dialoguose su Parlamento komitetais dėl rezoliucijų pagal SESV 225 straipsnį.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, toliau glaudžiai dirbsiu kartu su visais Kolegijos nariais, siekdamas užtikrinti, kad Komisija laikytųsi šio įsipareigojimo. Taip pat toliau stebėsiu, kaip įgyvendinami Komisijos reagavimo į Parlamento rezoliucijas veiksmai, ir būsiu pasirengęs reguliariai aptarti tolesnius Komisijos veiksmus per struktūrinius dialogus su AFCO komitetu.

Gerai įsidėmėjau reikalavimą, kad į šį Pirmininkės įsipareigojimą būtų atsižvelgta Pagrindų susitarime. Dėl to turės būti deramasi su Parlamentu, siekiant rasti būdų, kaip užtikrinti tarpinstitucinę pusiausvyrą.

Visiškai pritariu Parlamento raginimui institucijoms sklandžiai bendradarbiauti dėl dokumentų, kuriems taikomos specialios teisėkūros procedūros, ir pritariu Parlamento nuomonei, kad visos institucijos turi laikytis Sutartyse nustatytų pareigų. Palankiai vertinu sėkmingai per šią kadenciją užbaigtą specialią teisėkūros procedūrą dėl Europos Parlamento sudėties 2024 m. rinkimams.

Dėl Parlamento pasiūlymo dėl rinkimų teisės reformos galiu pasakyti, kad nepaisydamas to, kad Komisija neturi oficialaus vaidmens specialioje teisėkūros procedūroje pagal SESV 223 straipsnį, vadovaujant už šį dokumentą atsakingam paskirtajam Komisijos nariui toliau remsiu Parlamentą ir Tarybą, kad būtų rasta veiksmingų būdų diskusijoms dėl šio pasiūlymo paspartinti.

Nacionalinių parlamentų vaidmuo formuojant politiką ir užtikrinant gerą ES veikimą – labai svarbus. Jie dažnai vertina Komisijos teisėkūros iniciatyvas ne tik peržiūrėdami jų atitikį subsidiarumo principui, kaip nustatyta Lisabonos sutartyje, bet ir skirdami dėmesio proporcingumo principui. Dėl pastarojo jie teikia vertingos grįžtamosios informacijos rašytinėse nuomonėse vykstant politiniam dialogui su Komisija ir palaikydami tiesioginius ryšius su Komisija ir kitomis ES institucijomis. Komisija atsako į visas nacionalinių parlamentų nuomones. Todėl, nors nemanau, kad šiuo atžvilgiu reikia kokių nors naujų administracinių procedūrų ar Sutarties pakeitimų, esu pasirengęs kartu su nacionaliniais parlamentais išnagrinėti, kaip praktiškai palengvinti jų proaktyviai, anksti ir tikslingai teikiamą atsaką į visas Komisijos iniciatyvas.

8. EP tyrimo teisė

Kokios priemonės, Jūsų nuomone, yra būtinos, kad Parlamentas galėtų prasmingai naudotis tyrimo teise? Tais atvejais, kai Taryba atsisakytų atnaujinti užstrigusias derybas, ir atsižvelgiant į tai, kad nėra konkrečios Tarybos ar Komisijos pritarimo suteikimo tvarkos, ar galite įsipareigoti pradėti dvišales teisėkūros derybas su Parlamentu dėl naujo reglamento dėl jo tyrimo įgaliojimų, laikantis SESV 226 straipsnyje nustatytos pareigos? Be to, ar bendradarbiausite su valstybėmis narėmis siekdamas paskatinti jas remti tyrimo teisės stiprinimą? Taip pat tuo atveju, jei Taryba ir toliau atsisakytų pradėti teisėkūros derybas su Parlamentu ir Komisija dėl tyrimo teisės ir jei Parlamentas nuspręstų taikyti SESV 265 straipsnį, ar siūlytumėte Komisijos narių kolegijai kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą dėl Tarybos neveikimo?

Komisija ir aš asmeniškai visada pripažinome Europos Parlamento tyrimo teisės svarbą ir bendradarbiauome su tyrimų komitetais, visapusiškai laikydamiis Sutarčių ir remdamiis Sprendimu 95/167/EB dėl išsamių Europos Parlamento naudojamasi tyrimo teise reglamentuojančių nuostatų.

Visiškai pritariu Parlamento ketinimui modernizuoti šį sprendimą, kam turi pritarti ir Taryba, ir Komisija.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, toliau remsiu Parlamentą ir Tarybą ieškant sprendimų, kaip atnaujinti užstrigusį modernizavimo procesą, naudodamasis visais esamais tarpinstituciniais kanalais ir neformalia informavimo veikla bei konsultacijomis. Esu pasirengęs bendradarbiauti ir aptarti su pranešėju ir atitinkamu komitetu galimus naujus būdus judėti pirmyn.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, dėsiu papildomų pastangų, kad Parlamentas ir Taryba šiuo klausimu rastų bendrą politinį vardiklį, kuriam Komisija taip pat galėtų pritarti.

Užsienio reikalų komiteto klausimas

9. Kitos 2024–2029 m. kadencijos Europos Komisijos politinėse gairėse nustatyta, be kita ko, kad nauja ES užsienio ir saugumo politika turi būti formuojama atsižvelgiant į dabartinę pasaulinę tikrovę. Be to, Jūsų įgaliojamajame rašte nurodyta, kad dirbsite siekdamas valdyti ir stiprinti mūsų partnerystes visame pasaulyje, visų pirma vadovaudamas darbui, susijusiam su santykiais su Jungtine Karalyste, Šveicarija ir kitais Vakarų Europos partneriais. Nedarant poveikio Komisijos sprendimų priėmimo procesams, kokie būtų Jūsų konkretūs prioritetai ir uždaviniai / tikslai trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju Jūsų kadencijos laikotarpiu šiose srityse:

- *santykių su Jungtine Karalyste bendro intereso klausimais stiprinimas ir tokių pačių įsipareigojimų, kokius Pirmininkė U. von der Leyen prisiėmė 2021 m. balandžio 27 d. plenariniame posėdyje, susijusių su parlamentine ES ir JK susitarimų įgyvendinimo kontrole, atspindėjimas, visų pirma, kiek tai susiję su pasirengimu Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo peržiūrai ir visapusišku Parlamento įtraukimu į šį procesą bei ES ir Jungtinės Karalystės susitarimo dėl Gibraltaro sudarymo užbaigimu;*
- *pažanga derybose su Šveicarija siekiant užtikrinti modernizuotus santykius, grindžiamus susitarimu dėl dokumentų rinkinio, kuriuo sukuriamas stabilumas, pasitikėjimas ir vienodos sąlygos;*
- *užtikrinimas, kad Parlamentas būtų nedelsiant visapusiškai informuojamas apie įvairių organų veiklą pagal susitarimą ar būsimus susitarimus su Vakarų Europos partneriais Jūsų atsakomybės srityje, įskaitant informavimą ir dalijimąsi informacija prieš susitikimus su jais ir po susitikimų, taip pat dalijimąsi visais su šiais jungtiniais organais susijusiais dokumentais tuo pačiu metu, kai Komisija jais dalijasi su Taryba; užtikrinimas, kad Parlamentas tinkamai ir prireikus dalyvautų priimant svarbius sprendimus pagal susitarimą (dalinis keitimas, nutraukimas ir t. t.), be kita ko, atsižvelgiant į galimas jo pastabas arba paaiškinant priežastis, dėl kurių to nebuvo padaryta, ir užtikrinimas, kad Europos Parlamentas būtų pakankamai iš anksto informuotas apie Komisijos ketinimus siūlyti naujus sprendimus, susijusius su susitarimo įgyvendinimu?*

Vienas iš pagrindinių mano kadencijos tikslų bus stiprinti ES ir Jungtinės Karalystės santykius pagal Pirmininkės U. von der Leyen 2024–2029 m. politines gaires. Tai apima užtikrinimą, kad būtų visapusiškai įgyvendinti pasiekti susitarimai, ir stipresnius santykius su Jungtine Karalyste abipusiškai svarbiais klausimais.

Visų pirma:

- **Susitarimas dėl išstojimo, įskaitant Vindzoro sistemą, ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas** – ES ir Jungtinės Karalystės santykių pagrindas. Šie susitarimai turi būti įgyvendinami visapusiškai, sąžiningai ir laiku.

- **Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu** užtikrinama tinkama abiejų susitariančiųjų šalių teisių ir pareigų pusiausvyra, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės apibrėžtas ribas (be bendrosios rinkos, muitų sąjungos, judėjimo laisvės). Stengsiuosi, kad būtų naudojamos visomis šio susitarimo teikiamomis galimybėmis.
- **Saugumas ir atsparumas** bus svarbus mūsų naujos santykių su Jungtine Karalyste darbotvarkės ramstis. Europa ir jos kaimyninės šalys susiduria su precedento neturinčiais geopolitiniais uždaviniais ir akivaizdu, kad šioje srityje reikia bendradarbiauti glaudžiau. Tai pasakytina ne tik apie bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje, bet ir apskritai apie atsparumą geopolitinėms krizėms. Šiais klausimais dirbsiu drauge su vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju.
- **Žmonių tarpusavio** ryšiai bus esminė tvirtesnių santykių sudedamoji dalis. Tai reiškia, kad dabar ir ateityje Jungtinėje Karalystėje ir ES visi piliečiai turėtų turėti galimybę naudotis visomis savo teisėmis, numatytomis Susitarime dėl išstojimo. ES ir Jungtinės Karalystės vadinamoji **jaunimo patirties programa** – viena iš šios srities iniciatyvų, kurią būtų galima svarstyti.
- Skatinsiu aktyviau bendradarbiauti **mūsų planetos ir jos išteklių apsaugos** klausimais, be kita ko, dėl **tausios žuvininkystės, klimato ir energetikos**. Turime užtikrinti, kad ES žvejybos laivynai galėtų ir toliau veikti Jungtinės Karalystės vandenyse. Energetikos srityje imsiuosi iniciatyvos, kad būtų visapusiškai naudojamos Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime numatytomis galimybėmis, be kita ko, aktyviau bendradarbiaujant dėl tiekimo saugumo, ir sieksiu įgyvendinti prekybos elektros energija susitarimus.
- Nuo 2021 m. spalio mėn. daug pastangų skiriama deryboms dėl ES ir Jungtinės Karalystės susitarimo dėl **Gibraltaro**, kuriuo siekiama panaikinti asmenų ir prekių patikras ir kontrolę viso regiono labui. Toliau stengsiuosi, kad šios derybos būtų užbaigtos.

Visais šiais klausimais glaudžiai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu, laikydamasis skaidrumo, pasitikėjimo ir ES vienybės išsaugojimo principų.

Santykių su **Šveicarija** centre – plataus masto susitarimų rinkinys. Mūsų tikslas yra užbaigti derybas iki šių metų pabaigos ir po to siekti, kad jis būtų pasirašytas, sudarytas ir įsigaliojęs. Tai leis modernizuoti, subalansuoti ir sustiprinti bendradarbiavimą su šiuo mums artimu, panašiai maščiančiu partneriu. Šveicarijos dalyvavimą ES bendrojoje rinkoje reglamentuojančiomis taisyklėmis turi būti užtikrintas teisinis tikrumas, nuspėjamumas, sąžiningumas ir vienodos sąlygos mūsų piliečiams ir įmonėms.

Santykiai su Šveicarija grindžiami tais pačiais principais, kurie taikomi visiems mūsų partneriams Vakarų Europoje: vidaus rinkos vientisumo apsauga ir ES sprendimų priėmimo autonomiškumo bei tinkamos teisių ir pareigų pusiausvyros užtikrinimu.

Per ankstesniąją Parlamento kadenciją ypač daug dėmesio skyriau visapusiškam Parlamento informavimui ir įtraukimui sprendžiant visus su Vakarų Europos partneriais susijusius klausimus. Ketinu tęsti šį glaudų bendradarbiavimą.

Pavyzdžiui, kalbant apie Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo – išsamiausio tokio pobūdžio susitarimo, sudaryto su trečiąja valstybe – įgyvendinimą, toliau įgyvendinsiu Komisijos įsipareigojimus, prisiimtus 2021 m. ratifikavus ES ir Jungtinės Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą (PBS), pavyzdžiui, dėl dalijimosi informacija su Parlamentu.

Vystymosi komiteto klausimas

10. Prekybos ir vystymosi sąsaja, be kita ko, reiškia, kad prekyba yra viena iš svarbiausių priemonių, padedančių šalims partnerėms siekti darnaus vystymosi. Atsižvelgiant į didesnę dėmesį pačios ES ekonominiams interesams ir ekonominiam saugumui, kaip užtikrinsite, kad ES prekyba su besivystančiomis šalimis prisidėtų siekiant šio tikslo ir kad ji būtų abipusiai naudinga? Šiame kontekste bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistemos (BLS+) tikslas – suteikti besivystančioms šalims specialią prekybos paskatą siekti darnaus vystymosi ir gero valdymo, tačiau atrodo, kad šia galimybe besinaudojančių šalių skaičius iki šiol yra gana nedidelis. Kaip planuojama (jei planuojama) užtikrinti, kad ši paskata būtų veiksmingesnė? Be to, ekonominės partnerystės susitarimai (EPS) iki šiol nebuvo labai populiarūs tarp šalių partnerių, nes jos baiminasi, kad jie galėtų daryti spaudimą importo srityje konkuruojančioms įmonėms. EPS taip pat kritikuojami dėl to, kad jie yra pernelyg siauri, kad skatintų darnų vystymąsi (neapima prekybos paslaugomis, investicijų, viešųjų pirkimų, konkurencijos, skaitmeninės prekybos ar klimato kaitos). Kaip planuojate užtikrinti, kad EPS būtų visapusiškesni ir patrauklesni šalims partnerėms?

Tarptautinė prekyba transformavo pasaulio ekonomiką, įtraukdama besivystančias šalis į regionines ir pasaulines vertės grandines, didindama jų gamybos pajėgumus ir gyventojų gerovę. Taip prekyba tapo viena iš svarbiausių priemonių, padedančių šalims partnerėms vystytis darniai. Geopolitinė ir geoekonominė konkurencija gali turėti įtakos tam tikriems tarptautinės prekybos aspektams, tačiau ji nekeičia **abipusiškai naudingo ES partnerystės pobūdžio** ir mūsų interesų **toliau stiprinti ryšius su besivystančiomis šalimis**.

Pirma, ES skiria daug dėmesio savo **konkurencingumui** ir **ekonominiam saugumui**, tačiau šie yra glaudžiai susiję su artimesnių partnerystės, visų pirma su globaliaisiais Pietumis, plėtojimu. Šios **partnerystės** atitinka mūsų bendrus interesus: įvairinti tiekimo grandines, stiprinti žaliąjį ir skaitmeninę pertvarką reikalingų ypatingos svarbos išteklių tiekimą, skatinti investicijas ir žaliąją industrializaciją. Į šiuos tikslus atsižvelgiama ES dvišalės prekybos darbotvarkėje ir jais grindžiamos naujos iniciatyvos, pavyzdžiui, **švarios prekybos ir investicijų partnerystės**. Jomis bus remiamos investicijos į tam tikras švarias strategines tiekimo grandines trečiojoje valstybės, stiprinant mūsų partnerių tvarumą, pridėtinės vertės kūrimą ir ekonomiką, kartu užtikrinant, kad švarių technologijų produktai, švari energija ir žaliavos galėtų laisvai judėti per sienas. Tokiu būdu bus peržengti ankstesnių požiūrių nulemti apribojimai. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, sieksiu plėtoti ir gilinti ES partnerystes su besivystančiomis šalimis ir, kartu su už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu, užtikrinsiu, kad prekybos ir investicijų ryšiais su tais partneriais ir toliau būtų padedama įgyvendinti **darnaus vystymosi tikslus** (DVT).

Antra, atsižvelgdamas į bendrosios rinkos patrauklumą ir ilgalaikį ES interesą remti šalių partnerių darnaus vystymosi siekį, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ypač akcentuosiu veiksmingą ES priemonių, įskaitant **bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistemą (BLS+)**, naudojimą. Visų pirma užtikrinsiu, kad BLS+ išliktų veiksminga priemonė, garantuodamas nuolatinį ES bendradarbiavimą su BLS+ vyriausybinėmis institucijomis, erdvę pilietinei visuomenei ir įmonėms siekti pokyčių vietoje ir ypač daug dėmesio skirdamas moterų ir vaikų teisių stiprinimui, kovai su kankinimu ir netinkamu elgesiu bei vaikų darbo ir priverčiamojo darbo panaikinimui. Be to, BLS+ yra priemonė, kurią ES gali panaudoti siekdama apginti savo interesus kitose politikos srityse, pavyzdžiui, bendradarbiavimo migracijos ir readmisijos klausimais.

Šiuo metu atliekama BLS teisės aktų peržiūra būtent ir siekiama sudaryti palankesnes sąlygas naudotis BLS+ vis didesniai skaičiui mažiausiai išsivysčiusių šalių, kurios per ateinančius kelerius metus nustos priklausyti šiai kategorijai. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, sieksiu susitarti dėl BLS reglamento peržiūros, kad mūsų besivystantiems partneriams toliau būtų padedama integruotis į tarptautinės prekybos srautus ir laikytis tarptautinių žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkos, klimato ir gero valdymo standartų.

Trečia, toliau remsiu mūsų **ekonominės partnerystės susitarimų (EPS)** įgyvendinimą ir nagrinėsiu galimybes išplėsti jų taikymo sritį. Kaip rodo patirtis, EPS teigiamai veikia susijusių šalių ekonomiką. Pavyzdžiui, per pastaruosius penkerius metus ES investicijos EPS šalyse partnerėse padidėjo 63 proc., palyginti su tik 20 proc. šalyse, su kuriomis EPS nesudaryti. Dauguma EPS didžiąja dalimi susiję su prekyba prekėmis, tačiau neseniai, 2024 m. liepos 1 d., įsigaliojusiame ES ir Kenijos EPS ėmėms platesnio požiūrio ir įtraukėme tvirtus įsipareigojimus dėl prekybos ir darnaus vystymosi. Kitos Rytų Afrikos bendrijos šalys gali prisijungti prie ES ir Kenijos EPS ir taip jis gali tapti regioniniu EPS. Taip pat modernizuojame galiojantį EPS su penkiomis Rytų ir Pietų Afrikos valstybėmis (Komorais, Madagaskaru, Mauricijumi, Seišeliais ir Zimbabve), galiojantį nuo 2012 m., kad jis apimtų ne tik prekybą prekėmis ir ekonominį bei vystomąjį bendradarbiavimą.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, taip pat ieškosiu kitų būdų stiprinti ES strateginę partnerystę su Afrika tiek dvišaliu, tiek žemynų lygmenimis. Dvišalio lygmens priemonė – susitarimai dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms sudarymo, kurių pirmasis sudarytas su Angola. Gilinsiuosi į galimybes sudaryti tokio pobūdžio susitarimus su kitais Afrikos partneriais (Gana, Dramblio Kaulo Krantu ir Kamerūnu). Taip pat nagrinėsiu prekybos ir investicijų dialogų su kitomis strateginėmis šalimis, pavyzdžiui, Pietų Afrika ir Nigerija, galimybes ir kitas bendradarbiavimo priemones siekti vis daugiau politikos tikslų, pavyzdžiui, švarios prekybos ir investicijų partnerystės. Žemynų lygmeniu dėsiu pastangas toliau plėtoti aukšto lygio dialogą ekonominės integracijos ir prekybos klausimais su Afrikos Sąjunga.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, toliau stengsiuosi, kad mūsų EPS ir BLS+ būtų patrauklūs mūsų partneriams dėl veiksmingų ir lanksčių kilmės taisyklių, kurios leidžia Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėms naudotis lengvatomis, į kurias jos turi teisę, kartu su tinkama technine pagalba ir mokymu. Be to, vykdant BLS lengvatomis besinaudojančių šalių stebėseną bus užtikrinama, kad lengvatos būtų taikomos tik reikalavimus atitinkantiems produktams. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, atliksiu ES kilmės taisyklių tinkamumo paskirčiai vertinimą ir svarstysiu galimą jų modernizavimą.

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto klausimas

11. Kokie būtų Jūsų tikslai siekiant užtikrinti, kad muitų sąjunga būtų kilstelta į kitą lygmenį, o muitinė būtų veiksminga ir moderni, visų pirma siekiant spręsti, pavyzdžiui, e. prekybos platformų problemas, kaip paskelbta Komisijos pirmininkės politinėse gairėse, ir kokių tolesnių veiksmų ketinate imtis šioje srityje? Nors vykdant muitinės reformą būtų sukurta centralizuota muitinės duomenų platforma, kuri būtų naudinga tiek muitinėms, tiek įmonėms, kaip Komisija siektų užbaigti perėjimą prie visiškai skaitmeninės muitinės aplinkos ir išvengti tolesnio valstybių narių vėlavimo diegiant IT sistemas? Ar tuo tarpu ketinate gerinti rinkos priežiūros institucijų bendradarbiavimą ir pasiūlyti tikslinius pokyčius, pavyzdžiui, papildomą finansavimą muitinėms, kad būtų sprendžiamos trečiojoje valstybėje įsisteigusių e. prekybos platformų keliamos problemos, įskaitant ES taisyklių apėjimą padalijant užsakymus?

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, imsiuosi iniciatyvos dėl derybų ES muitinės reformos klausimais ir jos įgyvendinimo bei ES muitinės įsteigimo. Pagal reformą yra siūlomos priemonės įgyvendinti pasaulinio lygio, duomenimis pagrįstą ES muitinės, kuri labai supaprastins muitinės procesus įmonėms, ypač patikimiausiems komercinės veiklos subjektams, viziją. Šios priemonės padės ES muitų sąjungai įsitvirtinti 21-jame amžiuje, o 27 ES muitinėms – veikti vieningai prie mūsų bendros sienos ir stiprinti ekonominių saugumą, kartu sudarant palankesnes sąlygas prekybai. Vykdant reformą bus pasinaudota skaitmeninės transformacijos teikiama galimybėmis – bus mažiau sudėtingų muitinės procesų, tradicinės deklaracijos bus supaprastintos ir pakeistos išmanesniais, duomenimis grindžiamais importo ir eksporto priežiūros sprendimais. Kartu muitinės turės geresnę informaciją ir priemonių, kad galėtų tinkamai įvertinti ir stabdyti neteisėtą importą ir, kai taikytina, eksportą, kurie kelia realią riziką ES piliečiams, ekonomikai ir aplinkai. Naujoji ES muitinė (EUCA) sukurs ir prižiūrės naujosios sistemos varomąją jėgą – ES muitinės duomenų platformą. Ilgainiui duomenų platforma pakeis esamą ES valstybių narių muitinių IT infrastruktūrą ir sistemas, ir taip bus sutaupyta iki 2 mlrd. EUR veiklos išlaidų per metus. EUCA taip pat padės ES geriau valdyti riziką ir vykdyti muitinį tikrinimą visose prekių tiekimo grandinėse.

Įgyvendindami programą „Muitinė“ užtikriname, kad mūsų plėtos ir narystės siekiančiose šalyse, taip pat mūsų muitų sąjungoje su Turkija būtų panašiai tobulinami skaitmenizacijos procesai ir geriau valdoma rizika, taip sustiprinant mūsų išorės sienų kontrolę prekybos prekėmis atžvilgiu, visų pirma kalbant apie ypatingos svarbos tiekimo grandines ir sankcijas.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, bendradarbiausiu su kitais Komisijos kolegijos nariais, kad padėčiau spręsti problemas, susijusias su e. prekybos platformomis, nes vis daugiau dažnai reikalavimų neatitinkančių prekių (siuntose, kurių vertė mažesnė nei 150 EUR) importuojama tiesiogiai iš trečiųjų valstybių ir perkama interneto platformose.

2023 m. į ES tiesiogiai importuota 2,3 mlrd. vienetų, o 2024 m. numatoma, kad šis skaičius pasieks 4 mlrd. Vos septynių valstybių narių (Nyderlandų, Belgijos, Prancūzijos, Vengrijos, Italijos, Ispanijos ir Vokietijos) valdžios institucijos buvo atsakingos už daugiau kaip 90 proc. šių prekių priežiūrą. Atliekant muitinį tikrinimą reikia glaudžiai bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, atsakingomis už užtikrinimą, kad prekės atitiktų taikytinus įstatymus ir kitus teisės aktus, įskaitant aplinkos, sveikatos, saugos ir saugumo reikalavimus.

Staigiai išaugus vykdant e. prekybą importuojamų prekių srautui reikia imtis veiksmų keliose srityse ir spręsti tris pagrindines problemas: prekių atitikties reikalavimams, visų pirma saugos; ES įsisteigusių įmonių ir trečiųjų valstybių prekiautojų bei prekyviečių nesąžiningos tarpusavio konkurencijos, žalingos ES įsisteigusiems vartotojams, nes dažnai nesilaikoma ES teisės aktų ir naudojamosi 150 EUR atleidimo nuo muitų riba, ir aplinkosauginio tvarumo.

Komisija pasiūlė ir parengė kovos su šiuo reiškinio priemones, apimančias įvairius prekių pardavimo internetu aspektus – nuo pardavimo iki importo ar pateikimo ES rinkai. Be kita ko, labai svarbus vaidmuo užtikrinant, kad internetu siūlomi pirkti gaminiai atitiktų visas taikytinas ES taisykles, teks Skaitmeninių paslaugų aktui, Rinkos priežiūros reglamentui ir Bendros gaminių saugos reglamentui. ES turėtų visapusiškai pasinaudoti visu turimu priemonių rinkiniu, kad internetu parduodamos ir vykdant e. prekybą importuojamos prekės atitiktų reikalavimus.

Muitinės veiklos srityje ES muitinės vieno langelio sistema jau leidžia muitinėms ir rinkos priežiūros institucijoms bendradarbiauti automatiškai ir skaitmeninėmis priemonėmis, nes joms lengviau keistis duomenimis tikruoju laiku. Siūloma ES muitinės reforma padės rasti ilgalaikius ir sisteminius e. prekybos keliamų problemų sprendimus. Dėl EUCA ir ES muitinės duomenų platformos muitinės gebės geriau prižiūrėti ir kontroliuoti srautus, o tai leis ES geriau valdyti riziką. Reforma taip pat bus grindžiama sėkminga PVM teisės aktų taikymo patirtimi, pradėjus taikyti sąvoką „importuotoju laikomas asmuo“, šiuo atveju – e. prekybos platformai, kuri būtų atsakinga

ne tik už teisingą muitų ir mokesčių mokėjimą, bet ir už gaminių atitiktį atitinkamoms ES taisyklėms. Įvykdžius muitinės reformą taip pat bus panaikinta 150 EUR atleidimo nuo muitų riba ir nustatytas supaprastintas muitų tarifų režimas, pagal kurį muitų normos jungiamos į grupes, kaip savanoriškas supaprastinimas, išvengiant dabartinės praktikos, kai siuntos skaidomos taip, kad nebūtų viršijama atleidimo nuo muitų riba.

Svarbu, kad teisėkūros institucijos kuo greičiau priimtų muitinės reformos dokumentų rinkinį, nes ši reforma suteikia ES realių strateginių pajėgumų vieningai reaguoti į grėsmes, kurias kelia neteisėtas ir reikalavimų neatitinkantis e. prekybos srautas, kad galėtume geriau apsaugoti piliečius nuo žalos, o darbo vietas, inovacijas ir pramonę – nuo nesąžiningos konkurencijos. Kartu su Komisijos nariais, atsakingais už atitinkamas sritis, užtikrinsiu, kad būtų laikomasi visus aspektus apimančio požiūrio. Jei paaiškės, kad pagal šį veiklos modelį struktūriškai sudėtinga taikyti pakankamas atitikties patikras didžiuliams atskirai supakuotų ir iš užsienio siunčiamų prekių kiekiams, turėtume svarstyti ir kitas priemones.

Kalbant apie Sąjungos muitinės kodekso IT aspektų įgyvendinimą, Komisija laikosi grafiko, tačiau bendrą diegimą veikia vėlavimai, kuriuos lemia įvairūs veiksniai valstybėse narėse. Kaip nurodyta 2023 m. Sąjungos muitinės kodekso metinėje pažangos ataskaitoje, vėlavimas vienoje valstybėje narėje turi šalutinį poveikį kitoms valstybėms narėms, todėl vėluojama diegti tam tikras prekybos lengvinimo priemones. Komisija imasi įvairių šio poveikio švelninimo veiksmų, kuriuos ketinu tęsti ir intensyvinti. Visų pirma kalbu apie sustiprintą Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo priežiūrą ir stebėseną lankantis vietoje, teikiant didesnę ir tikslesnę pagalbą valstybėms narėms, susiduriančioms su transeuropinių sistemų problemomis, specialų pavyzdinį finansavimą pagal 2024 m. techninės paramos priemonę ir bendrą, tikslesnę ir specialiai pritaikytą paramą, neviršijant Komisijos įgaliojimų ir biudžeto.

Teisės reikalų komiteto klausimas

12. Trečiųjų valstybių prisijungimas prie konvencijų ir SESV 218 straipsnio 6 dalies laikymasis

Keliose tarptautinėse konvencijose, kurių šalis yra Europos Sąjunga, visų pirma Hagos konferencijos kontekste, numatyta, kad trečiosios valstybės prisijungia prie konvencijos taikant nuostatas, tarptautiniu lygiu nustatančias tylos (neprieštaravimo) procedūrą. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas savo 2014 m. spalio 14 d. nuomonėje 1/13 nusprendė, kad prisijungimo aktas ir pritarimo tokiam prisijungimui pareiškimas yra tarptautinis susitarimas, kaip tai suprantama SESV 218 straipsnyje. Savo 2023 m. birželio 15 d. rezolucijoje dėl Ukrainos prisijungimo prie 2019 m. liepos 2 d. Konvencijos dėl užsienio teismų sprendimų civiliniais arba komerciniais klausimais pripažinimo ir vykdymo (2023/2689(RSP)) Parlamentas laikėsi nuomonės, kad sprendžiant klausimus, susijusius su ES pozicijos dėl trečiųjų valstybių prisijungimo prie Hagos konferencijos konvencijų nustatymu, turėtų būti laikomasi SESV 218 straipsnio 6 dalyje nustatytos procedūros. Šiuo atžvilgiu dėl kiekvieno trečiosios valstybės prisijungimo prie Hagos konvencijos, kuriam taikomas neprieštaravimo mechanizmas, Komisija turėtų pateikti pasiūlymą dėl sprendimo Tarybai, kuri tokį sprendimą priimtų gavusi Parlamento sutikimą. Jeigu Taryba, gavusi Parlamento sutikimą, nusprendžia nepritariti santykių su naująja susitariančiąja valstybe užmezgimui pagal konvenciją, Komisija turi apie tai informuoti depozitarą. Tik taikant tokią procedūrą būtų sudarytos sąlygos laikytis Sutartyse numatyto įgaliojimų paskirstymo pagal Teisingumo Teismo praktiką tarptautinių susitarimų srityje. Tačiau Komisija, būtent 2023 m. gruodžio 14 d. plenariniame posėdyje vykusioje diskusijoje šiuo klausimu, laikėsi nuomonės, kad jos pareigos šiuo atžvilgiu yra tik pareigos teikti informaciją: Komisija įsipareigoja informuoti Parlamentą ir Tarybą bei atsižvelgti į jų nuomonę. Todėl Komisija, spręsdama, ar siūlyti sprendimą dėl prieštaravimo, informuoti Parlamentą apie numatomą trečiosios valstybės prisijungimą prie atitinkamos Hagos konvencijos, tinkamai atsižvelgdama į pareikštas nuomones. Jei po diskusijų Taryboje ir Parlamente paaiškėja, kad nėra pagrindo prieštarauti trečiosios valstybės prisijungimui, Komisija oficialiai nepriima pozicijos ir tokia praktika taikoma dabar. Atsižvelgiant į tai, kad ši procedūra pradėdama tik tada, kai Komisija nusprendžia pateikti pasiūlymą ir pareikšti prieštaravimą, įgaliojimų paskirstymas sprendimų priėmimo procese, kaip nustatyta SESV 218 straipsnyje, yra iš tiesų iškraipytas.

Jei Jūsų paskyrimas Komisijos nariu būtų patvirtintas, kaip ketinate užtikrinti, kad trečiosios valstybės prisijungimo prie tarptautinių susitarimų, kuriuose yra neprieštaravimo nuostatų, atveju Komisija laikytųsi SESV 218 straipsnio 6 dalyje nustatytos procedūros ir taip užtikrintų, kad būtų laikomasi tinkamos sprendimų priėmimo procedūros ir kompetencijos pasidalijimo pagal Sutartį?

Esu visapusiškai įsipareigojęs užtikrinti, kad būtų laikomasi visų Sutartyse nustatytų procedūrų ir Europos Parlamento bei Tarybos institucinių prerogatyvų. Primenu, kad Komisija ir dabar nuolat informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie kiekvieną numatomą trečiosios valstybės prisijungimą prie konvencijų pagal neprieštaravimo procedūrą, kad būtų galima aptarti, ar reikėtų svarstyti galimybę pareikšti prieštaravimą. Komisija

visapusiškai atsižvelgia į Europos Parlamento ir Tarybos pareikštas nuomones. Esu pasirengęs toliau ieškoti būdų, kaip optimizuoti institucijų bendradarbiavimą šioje srityje.

Peticijų komiteto klausimas

13. Siekiant tobulinti peticijos teikimo procesą reikia gerinti pažeidimo nagrinėjimo procedūrų skaidrumą ir peticijos pateikėjų informavimą apie padėtį vykdant pažeidimo nagrinėjimo procedūras. Be to, pažeidimo nagrinėjimo procedūros neužbaigiamos daugelį metų, dažnai nedarant jokios pažangos. PETI komitetas norėtų, kad apibendrinta informacija apie padėtį vykdant su peticijomis susijusias pažeidimo nagrinėjimo procedūras būtų teikiama proaktyviau ir automatiškiau, kaip PETI komiteto ir už peticijas atsakingo Komisijos nario struktūrinio dialogo dalis. Atsižvelgdamas į tai, kokių konkrečių veiksų imtumėtės siekdamas užtikrinti geresnę nagrinėjimą ir koordinavimą, taip pat reguliarių bei savalaikių informavimą apie padėtį vykdant su peticijomis susijusias pažeidimo nagrinėjimo ir „EU Pilot“ procedūras; paspartinti susijusių ilgai neišspręstų pažeidimų bylų išsprendimą, siekiant užtikrinti, kad piliečiai neturėtų neribotą laiką laukti sprendimo; įdiegti naują tarpinstitucinę Komisijos ir Parlamento IT priemonę, kuri sudarytų palankesnes sąlygas Parlamentui susipažinti su visa svarbia su peticijomis susijusia informacija, ir įtraukti šiuos reikalavimus Komisijai į pagrindų susitarimo peržiūrą?

Komisija didelę svarbą teikia savo veiklos, kuria siekiama užtikrinti ES teisės aktų vykdymą, skaidrumui, nes taip plačiąjai visuomenei sudaromos sąlygos prisiimti bendrą atsakomybę už vykdymo užtikrinimą, o valstybės narės gali būti paskatintos greičiau imti laikytis reikalavimų.

Komisija jau ėmėsi kelių veiksų, kad atitinkama informacija būtų skelbiama viešai. Viešame pažeidimų bylų registre pateikiama aktualiusia informacija apie naujausius veiksmus, kurių imtasi kiekvienoje byloje. Apie svarbiausius sprendimus dėl pažeidimų, priimtus per įprastus pažeidimų nagrinėjimo ciklus, skelbiama pranešimuose spaudai. Be to, Komisija skelbia metinę ES teisės taikymo stebėsenos ataskaitą, kurioje išdėstomos pagrindinės tendencijos, išsamiai aprašomas bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis ir nustatomos sritys, kuriose reikia dėti daugiau pastangų. Parlamentas taip pat gali prašyti informacijos apie konkrečias pradėtas pažeidimo nagrinėjimo bylas pagal 2010 m. pagrindų susitarimą.

Taip pat svarbu, kad ši sistema būtų patogesnė piliečiams. Dabar viešame registre galima ieškoti peticijų ir pateikiama nuoroda į Europos Parlamento peticijų portalą. Dėl šių pakeitimų visuomenei lengviau rasti pažeidimo nagrinėjimo bylas konkrečiomis temomis, stebėti pažangą ir patikrinti, ar yra kokių nors su vykdomais tyrimais susijusių peticijų.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, remsiuosi šiais skaidrumo didinimo veiksmais ir juos tęsiu, pasiūlydamas dar labiau susieti tarpusavyje Komisijos viešą sprendimų dėl pažeidimų registrą ir Europos Parlamento peticijų portalą. Peticijų portale turėtų pakakti spustelėti peticijos pateikėjo nuorodą, kad būtų galima atverti atitinkamą pažeidimo bylą Komisijos viešame registre, ir atvirkščiai. Komisijos atsakymuose Europos Parlamentui dėl peticijų, susijusių su pažeidimo nagrinėjimo procedūromis ir „EU Pilot“ dialogais, reikia nuosekliai nurodyti atitinkamą bylą ir aktualią padėtį.

Taip pat didinsiu mūsų vykdymo užtikrinimo veiksų skaidrumą, nes bus sukurta naujų tinklalapių, kuriuose bus pateikiama patogi naudoti informacija apie pažeidimų bylas (taip pat apie tendencijas ir laiką, per kurį turi būti įvykdytas Teismo sprendimas, arba vidutinį bylų nagrinėjimo laiką), į nacionalinę teisę neperkeltas nuostatas, atitikties trūkumą ir „EU Pilot“ dialogus. Žinau, kad esame raginami užtikrinti didesnę mūsų „EU Pilot“ dialogų skaidrumą, todėl siūlyčiau mūsų tinklalapiuose pradėti skelbti daugiau informacijos, pavyzdžiui, apie kiekvienais metais pradėtų, baigtų ir metų pabaigoje dar nebaigtų „EU Pilot“ dialogų skaičių, taip pat daugiau informacijos apie susijusias valstybės nares, politikos sritis ar temas. Esu pasirengęs įvertinti naujos tarpinstitucinės IT priemonės sukūrimo perspektyvumą Komisijos ir Parlamento tarpusavio ryšiams, neviršijant turimų biudžeto išteklių.

Komisija atidžiai svarstys Parlamento prašymus dėl šių elementų įtraukimo į Pagrindų susitarimą.